

místností v zadním traktu, nýbrž že sám tam pracuje a přespává a že si tam pouze přibral třetí osoby do bytu za spoluuživatele.

Správnost tohoto tvrzení nebyla rovněž vyšetřena a jest proto řízení v podstatných částech neúplným.

Bylo tudíž naříkané rozhodnutí podle § 6 zák. o správ. soudě zrušiti.

Č. 528.

Mimořádná opatření: * Ministerstvo veřejných prací není příslušným ani prozatímně rozhodovati o výši a způsobu náhrady za zboží odňaté majiteli dle nař. z 11. ledna 1919 č. 25 sb. z. a n. a z 20. září 1916 č. 323 ř. z., jímž se upravuje obchod s petrolejem, produkty z něho vyrobenými atd.

(Nález ze dne 25. září 1920 č. 8311.)

Věc: Firma Kind & Herglotz, chemická továrna v Ústí n. L. (adv. Dr. Max Leiser z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací v Praze o zabavení minerálních olejů, resp. vyměření daně a cla.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Naříkaným rozhodnutím bylo vysloveno 1. že 60 železných sudů minerálního oleje stěžovatelům dne 29. října 1918 zabavených bylo přiděleno priv. ústecko-teplické dráze a to jako petrolej, 2. že ústecko-teplická dráha jest povinna stěžovatelům za toto zboží zaplatiti maximální cenu dle min. nař. z 23. srpna 1918 č. 308 ř. z. a 3. že nabyvatelka tohoto zboží jest oprávněna sraziti si z úhrnné ceny částku K 4929.82 na potravní daň a celní poplatky předepsané výnosem okresního finančního ředitelství ze dne 24. května 1919 č. 20.049. Stěžovatelé prohlašují ve své stížnosti k tomuto soudu podané výslovně, že neberou v odpor ani zabavení řečeného zboží, ani přiděl jeho ústecko-teplické dráze.

Namítají v podstatě jen tolik, 1. že žalovaný úřad neprávem určil, že nabyvatelka zboží má za ně stěžovatelům zaplatiti maximální cenu za petrolej, ježto prý nejde o petrolej, nýbrž o minerální mazný olej, kterážto okolnost dle jejich tvrzení nebyla náležitě vyšetřena, a 2. že žalovaný úřad není povolán ani rozhodovati o tom, kdo řečené dávky veřejné jest povinen platiti, ani předepsati dávky tyto ani předpis dávek těchto straně intimovati.

Žalovaný úřad neuznal za potřebné uvést v naříkaném vynesení předpisy zákonné, jichž použil vydávaje naříkané vynesení. Ježto však stěžovatelé výroku o zabavení a přidělu zboží neodporují, nebylo věcí nejvyššího správního soudu zkoumati, zda výrok tento jest příslušnými předpisy odůvodněn, nýbrž musil výroku tomuto přiznati plné právní účinky a posuzovati jej tak, jakoby byl v plné shodě s oněmi předpisy, které dopouštějí, aby výrobci, obchodníci a jiní držitelé minerálních olejů byli ministerstvem veřejných prací ve vlastnictví a držení těchto předmětů obmezováni.

Předpisy takové dány jsou v min. nař. ze dne 11. ledna 1919 č. 25 sb. z. a n. ve spojení s nařízením ze dne 20. září 1916 č. 323 ř. z. Na podkladě těchto ustanovení slušelo tedy také zkoumati zákonnost naříkané části vynesení ministerstva veřejných prací.

Na váhu padají tu především ustanovení §§ 6 a 7 nař. ze dne 20. září 1916 č. 323 ř. z., jímž se upravuje obchod s petrolejem (surovým kamenným olejem), produkty z něho vyhotovenými, dehtem a dehtovými produkty. Dle ustanovení § 6 je ministr oprávněn, z ohledu na veřejný zájem výrobcům, obchodníkům a jiným držitelům produktů minerálních olejů atd. určitým způsobem odejmouti dispositici těmito látkami.

Dle § 7 určí náhradu za látky takto odňaté, není-li tu smírného dohodnutí, soud v nesporném řízení, k němuž sluší přibrati ty, pro něž látky tyto byly požadovány, a pokud možno i osoby dodávkou povinné a osoby, jímž byla dispositice jejich zbožím odňata.

Z ustanovení těchto vyplývá, že řízení upravené citovanými předpisy rozpadá se ve dvě části. Prvá vrcholí v opatření ministrově, kterým se výrobci, obchodníkům neb jinému držiteli v zájmu veřejném odnímá volná dispositice některou ze jmenovaných látek a látky tyto přidělají se osobě jiné. Dle své právní povahy jest to nález vyvlastňovací, který ovšem předpokládá skutkové zjištění, že jde o některou z látek, pod nařízením z 20. září 1916 spadajících.

Druhá část řízení týká se náhrady, kterou nabyvatel má za dodanou látku dosavadnímu držiteli zaplatiti, neboť dodáním látky navazuje se dle uvedených předpisů bezprostřední právní poměr mezi osobou, již látka byla odňata, a osobou, které byla přidělena a dodána.

»Není-li smírného dohodnutí«, určí náhradu soud za součinnosti znalců (§ 7, odst. 1) v řízení, jehož náklady (dle § 7, posl. odst.) mají dle rozhodnutí soudu býti buď jednou stranou nahrazeny nebo mezi obě strany rozvrženy. Tomu nelze rozuměti jinak, nežli že jedině soud jest povolán zjistiti zcela samostatně a od zjištění provedeného za účelem vyvlastnění neodvisle všechny ony momenty, které pro výši náhrady jsou rozhodné, tedy především i druh a kvalitu vyvlastněné látky.

Dle toho není tedy ministerstvo povoláno autorativním způsobem zasahovati do řešení otázky náhrady za vyvlastněný minerální olej, a to ani prozatímným opatřením, jež by pak k podnětu některé ze zúčastněných stran podrobena bylo přezkoumání řádným soudem.

Důsledně není ministerstvo povoláno rozhodovati ani o tom, zda nabyvatel vyvlastněného předmětu jest oprávněn srazeti si z náhrady zaplacené dávky veřejné, jež snad na vyvlastněném předmětu vážnou.

Ve sporném případě však žalovaný úřad meze své příslušnosti přestoupil, neboť vysloviv, že ústecko-teplická dráha jest povinna stěžovatelům zaplatiti za vyvlastnění oleje náhradu jako za petrolej a že jest oprávněna sraziti si z náhrady částku zaplacenou na dávky veřejné, osobil si rozhodování, které mu předpisy svrchu uvedenými propůjčeno není.

Slušelo proto naříkané rozhodnutí v těchto bodech pro nezákonnost zrušiti.